

ประโยชน์ในภาษาไทย

นางสาวพรพิลาส เรืองโชติวิทย์

006863

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
วิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาภาษาศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

I15903593

RECEPTIVE CLAUSES IN THAI

Miss Pornpilas Ruanghotwit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Arts

Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ประโยครับในภาษาไทย

โดย

นางสาวพรพิลาส เรื่อง โชติวิทย์

ภาควิชา

ภาษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์

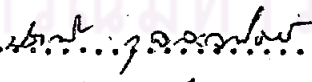
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจินต์ ภาณุพงศ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อนิติ
อาจารย์ที่ปรึกษา
ภาควิชา
ปีการศึกษา

ประโยครับในภาษาไทย
นางสาวพรพิลาส เรืองโชติวิทย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์
ภาษาศาสตร์
2523

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาลักษณะประโยครับในภาษาไทยตามหลักไวยากรณ์ระบบของไมเคิล เอ เค ฮัลลิกีย์ และจำแนกประเภทของประโยครับโดยพิจารณา 2 ด้านคือ ด้านบทบาทของหน่วยประธานซึ่งเป็นบทบาททางความหมายของคำนามซึ่งเกี่ยวข้องกับคำกริยา และด้านการปรากฏของตัวการในประโยค

จากผลการวิเคราะห์ที่อาจสรุปได้ว่าประโยครับในภาษาไทยเป็นประโยคที่มีคำกริยาชนิดการแสดง เช่น กิน รัก นอน มีใช้คำกริยาชนิดสภาพ เช่น สวย ใหม ยาว อีกประการหนึ่งหน่วยประธานของประโยครับจะต้องไม่ใช่ผู้แสดงกริยาหรือผู้ก่อเหตุ หน่วยประธานของประโยครับอาจมีบทบาทแบบใดแบบหนึ่งใน 7 แบบ คือ เป้าหมาย ทั้งผู้รับการกระทบและผู้แสดง ผู้เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ สถานที่ เครื่องมือ วัสดุ และขอบเขตของขบวนการ ประโยครับอาจมีตัวการปรากฏในประโยคหรือไม่ก็ได้ จากการพิจารณาประโยครับทั้งทางด้านบทบาทของหน่วยประธานและทางด้านการปรากฏของตัวการในประโยค เราสามารถแบ่งประเภทของประโยครับได้ทั้งหมด 12 ประเภท

Thesis Title Receptive Clauses in Thai
Name Miss Pornpilas Ruanghotwit
Thesis Advisor Assistant Professor Amara Prasithrathasint
Department Linguistics
Academic Year 1980

ABSTRACT

The aims of this thesis are to identify receptive clauses in Thai within the framework of Michael A.K. Halliday's systemic grammar, and to classify them on the basis of the role of the subject, which is the semantic role of the noun related to the verb, and according to the appearance of the "agent" in the clause.

It can be concluded that receptive clauses in Thai are characteristically marked with "action" verbs such as /kin/'eat', /rák/'love' and /nɔ : n/ 'sleep', not "stative" verbs such as /sūay/ 'beautiful', /máy/ 'new' and /ya : w/ 'long', and with the role of the subject, which is neither actor nor causer but rather with any of the following options : goal, both affected and actor, beneficiary, location, instrument, material and range. Another characteristic of the receptive clauses is that the "agent" may or may not appear in the clause. Finally, the receptive clauses are classified into 12 distinctive types based on both the role of the subject and the appearance of the "agent" in the clause.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ไม่อาจสำเร็จลงได้ปราศจากความอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์
อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข
ทั้งโครงร่างและเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ และให้ข้อเสนอ
แนะที่มีค่ายิ่งในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.วิจินตน์
ภาณุพงศ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ยิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณสมพร เรืองโชติวิทย์ คุณสรวิญญา เศวตมาลัย
และคุณณณวีวรรณ ธรรมารักษ์ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในฐานะผู้บอกภาษา

พรพิลาส เรืองโชติวิทย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมุติฐานของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้.....	4
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ประโยชน์กรรม ประโยคการirth และหน่วยสร้างกรรมมาจาก ของผู้ศึกษาไวยากรณ์บางท่าน.....	5
ข้อคิดเห็นจากการศึกษาของนักศึกษาไวยากรณ์ในข้อ 2.1.....	14
3. ประโยครับของฮัลลิเคย์.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับไวยากรณ์ของฮัลลิเคย์.....	16
ประเภทของประโยครับ.....	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

4. ประโยครับในภาษาไทย.....	30
หน่วยและบทบาทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประโยครับ.....	30
หน่วยโครงสร้างและหน่วยความหมาย.....	30
ชนิดและบทบาทของหน่วยความหมายที่เกี่ยวข้องกับ	
ประโยครับ.....	38
ลักษณะของประโยครับ.....	57
เกณฑ์ในการกำหนดประโยครับ.....	57
บทบาทของหน่วยประธานของประโยครับ.....	68
ลักษณะของประโยครับซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรากฏ	
ของตัวการ.....	73
ประเภทต่าง ๆ ของประโยครับ.....	76
5. สรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ.....	83
สรุปผลการวิจัย.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	92
ประวัติผู้เขียน.....	155